

Ohje: Syöpävaarallisille aineille altistumisen seuranta palo- ja pelastusalalla biomonitoroinnin avulla

Palo- ja pelastusalan työhön liittyvän syöpävaaran torjunnassa keskeistä on altistumisen hallinta ja seuranta. Tiettyjen syöpävaarallisten aineiden kohdalla altistumista ja sen hallintaa eri suojauskeinoilla voidaan seurata biomonitoroinnilla. Menetelmä sopii työolojen turvallisuuden ja terveellisuuden arviointiin. Yksittäisten työntekijöiden terveydentilaa ei ole mahdollista biomonitorointitulosten perusteella arvioida.

Biomonitorointiin tulisi olla valmius työtehtävissä, joissa saattaa altistua palokaasuille ja -savuille. Savusukellustehtävien lisäksi muiden sammutustehtävien, sammutuskaluston ja -varusteiden huoltotehtävissä sekä esimerkiksi vaarallisten aineiden onnettomuuksissa.

Missä tilanteissa tulisi olla valmius biomonitoroinnille?

Biomonitorointivalmius tulisi olla olemassa, kun kyseessä on:

- savusukellustehtävä
- muu sammutustehtävä
- muu kemikaali- ja kemikaalisukellustehtävä
- kaluston ja varusteiden huoltotoimenpide.

Missä tilanteissa tulisi ottaa biomonitorointinäytteet?

Biomonitorointinäyte tulisi ottaa edellä mainituissa pelastustehtävissä, kun:

- altistumiseen sopivia oireita ilmenee.
- altistumiselta suojautuminen pettää.
altistuminen on poikkeuksellisen voimakasta.
- altistutaan poikkeavalle kemikaalille esimerkiksi kemikaalionnettomuudessa ja kemikaalille altistumista on mahdollista arvioida biomonitoroimalla.

1.1 Ohjeita biomonitoroinnista kemikaalikohtaisesti löytyy OVA-ohjeista: ova.ttl.fi/

1.2 Ohjeita vakavissa onnettomuustilanteissa toimimisesta saa Kemiallisten uhkien osaamiskeskuksesta. Viranomaisille tarkoitettu päivystyspuhelinnumero on 0800 411 415.

- halutaan muusta syystä selvittää altistumiselta suojautumista ja sen riittävyttä.

Mitä biomonitorointinäytteitä tulisi ottaa ja miten?

Savusukellus- ja sammutustehtävissä voidaan edellä mainituissa tilanteissa biomonitoroida altistumista:

- PAH-yhdisteille (U-Pyrenoli ja U-Naftoli),
- bentseenille (U-SPMA) ja
- hiilimonoksidille (CO-Hb).

Muissa kemikaali- ja kemikaalisukellustehtävissä voidaan tarvittaessa biomonitoroida myös muille aineille altistumista, jos kyseisille kemikaaleille altistumista on mahdollista arvioida biomonitoroimalla.

Lisätietoa biomonitoroinnista

Lue lisää Työterveyslaitoksen verkkosivulta [ttl.fi/palvelut/tyoymparisto/biomonitorointi](https://www.ttl.fi/palvelut/tyoymparisto/biomonitorointi) ja Kemikaalialtistumisen biomonitorointi -sivulta. Vakavissa onnettomuustilanteissa virka-ajan ulkopuolella saat lisätietoa Kemiallisten uhkien osaamiskeskuksen päivystyksestä. Viranomaisille tarkoitettu päivystyspuhelinnumero on 0800 411 415.